

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
ЦЕНТЪР ЗА МАГИСТЪРСКО ОБУЧЕНИЕ
КАТЕДРА „МЕЖДУНАРОДНИ ИКОНОМИЧЕСКИ ОТНОШЕНИЯ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: “МЕЖДУНАРОДЕН ИКОНОМИКС”;

ЗА СПЕЦ: „Международен бизнес“; ОКС „магистър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5; СЕМЕСТЪР: 9;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Георги Маринов)
2.
(гл. ас. д-р Александър Шиваров)
3.
(гл. ас. д-р Петьо Бошнаков)
4.
(ас. Атанас Атанасов)

**Ръководител катедра:
„МИО“ (доц. д-р Георги Маринов)**

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплината въвежда в теорията на международния икономикс като естествено продължение на усвоеното по микро- и макроикономикс и е основа за изучаване на специализираните дисциплини по МИО. Лекционният материал обхваща основните теории за възникването и развитието на световното стопанство, мотивите за участие и ползата от международната търговия за отделните страни, натурално-веществените и паричните потоци през границите, както и съвременните форми на икономическо сътрудничество. Цел на дисциплината е изграждане на икономически подход и умения за анализ на процесите в международната икономика. Всички въпроси се изучават от гледна точка на националните икономически интереси на България в световното стопанство и възможностите за интеграция на страната в глобалните икономически процеси.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СУ	ЛУ
ТЕМА 1. ГЛОБАЛИЗАЦИЯ НА СВЕТОВНОТО СТОПАНСТВО		2	2	
1.1	Произход и определение за глобализация			
1.2	Основни проявления: пазари и производство			
1.3	Международни институции			
1.4	Движещи сили на глобализацията			
1.5	Съвременни контури на световното стопанство			
1.6	Мястото на България в световното стопанство			
1.7	Дебати за глобализацията			
ТЕМА 2. СТРУКТУРА НА СВЕТОВНОТО СТОПАНСТВО		4	4	
2.1	Модели за описание на световното стопанство. Класификация на страните			
2.2	Показатели за международни сравнения			
2.3	Ролята на САЩ в съвременната икономика			
2.4	ЕС – водеща търговска сила в света			
2.5	Значение на Япония за Азиатско-тихоокеанския регион			
2.6	Китай – втора икономическа сила в глобалната икономика.			
2.7	Възможности и заплахи пред възникващите пазари			
ТЕМА 3. ИНСТИТУЦИОНАЛНА ОСНОВА НА СВЕТОВНОТО СТОПАНСТВО		2	2	
3.1	Световна търговска организация			
3.2	УНКТАД, Икономическа комисия за Европа на ООН			
3.3	Организация за икономическо сътрудничество и развитие			
3.4	Глобални икономически форуми: Г-20, Световен ик. форум			
ТЕМА 4. ТРАДИЦИОННИ ТЕОРИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
4.1	Цели на теорията и основен теоретичен дебат в икономиката			
4.2	Моделът на Рикардо за сравнителните предимства			
4.3	Теорема на Хекшер-Олин			

4.4	Парадокс на Леонтиев. Обяснения			
4.5	Фактори на търсене, условия на търговия и общо равновесие при международна търговия			
ТЕМА 5. СЪВРЕМЕННИ ТЕОРИИ ЗА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ		4	4	
5.1	Транспортните разходи като фактор на специализацията			
5.2	Несъвършена конкуренция и международната търговия			
5.3	Асиметрична информация, несигурност и риск в международната търговия			
5.4	Вътрешноотраслова търговия и модели за обяснението ѝ			
5.5	Влияние на технологичния напредък върху международната търговия. Модел на Р. Върнан			
5.6	Нова търговска теория на П. Кругман			
5.7	Модел на М. Портър за конкурентните предимства на страните			
ТЕМА 6. ВЪНШНОТЪРГОВСКА ПОЛИТИКА. ТАРИФНИ РЕГУЛАТОРИ		2	2	
6.1	Предимства и недостатъци на протекционизма и свободната търговия в краткосрочен и дългосрочен план			
6.2	Системата на междудържавните договори, спогодби, съглашения и споразумения за координиране на ВТ политика			
6.3	Същност на митата и тяхното дискриминиращо въздействие. Икономически последици от митата.			
6.4	Фискални и протекционистични мита. Видове мита според начин на определяне, икономическо въздействие, правен режим			
6.5	Митническа тарифа и нейната структура			
6.6	Други косвени данъци като тарифни ограничения			
ТЕМА 7. НЕТАРИФНИ РЕГУЛАТОРИ НА МЕЖДУНАРОДНАТА ТЪРГОВИЯ		2	2	
7.1	Количествени ограничения, видове и начини за разпределяне			
7.2	Лицензиране, разрешителен режим и регистриране на ВТ операции			
7.3	Валутни регулатори на външната търговия			
7.4	Изискванията за санитарна, ветеринарна, фитосанитарна безопасност и защита правата на потребителите като протекционистични мерки			
7.5	Мерки за стимулиране на износа. Субсидии, експортно застраховане и кредитиране			
7.6	Защитни търговски мерки. Антидъмпингови процедури			
7.7	Двустранни отношения с основните търговски партньори на ЕС и България			
ТЕМА 8. МЕЖДУНАРОДНО ДВИЖЕНИЕ НА КАПИТАЛА		2	2	
8.1	Преки и портфейлни инвестиции.			
8.2	Същност на ПЧИ. Отчитане			
8.3	Форми на инвестиране			
8.4	Съвременно състояние и тенденции			
8.5	Държавни инвестиционни фондове и държавен			

	капитализъм			
8.6	Ползи и рискове за приемащата и изпращащата страна от ПЧИ			
8.7	Правителствени политики по отношение на ПЧИ			
ТЕМА 9. ТРАНСНАЦИОНАЛНИ КОРПОРАЦИИ		2	2	
9.1	Произход и същност			
9.2	Мотиви за инвестиране. Еклектичен модел на Дж. Дънинг			
9.3	Трансферно ценообразуване			
9.4	Регулиране на ТНК			
ТЕМА 10. МЕЖДУНАРОДНА ТРУДОВА МИГРАЦИЯ		2	2	
10.1	Дефиниция на миграцията			
10.2	Мотиви и основни модели			
10.3	Миграционни потоци и центрове. Етапи на международната трудова миграция			
10.4	Ефекти за изпращащите и приемащите страни			
10.5	Международно регулиране на миграционните потоци. Условия за пребиваване на чужденците в България			
ТЕМА 11. ИНТЕЛЕКТУАЛНА СОБСТВЕНОСТ И ТЕХНОЛОГИЧЕН ТРАНСФЕР		2	2	
11.1	Значение на ИС за съвременната икономика			
11.2	Икономически ефекти от консорциумите за разработка на нови технологии			
11.3	Интелектуалната собственост в активите на предприятията			
11.4	Спорове, свързани с интелектуална собственост			
11.5	Тенденции в развитието на двустранни и многостранни споразумения за интелектуална собственост			
ТЕМА 12. РЕГИОНАЛНА ИКОНОМИЧЕСКА ИНТЕГРАЦИЯ		2	2	
12.1	Степени на икономическа интеграция			
12.2	Икономически ефект на митническия съюз. Статични и динамични ефекти			
12.3	Европейска икономическа интеграция.			
12.4	Други регионални интеграционни общности.			
12.5	Тенденции в развитието на двустранни и многостранни търговски споразумения			
ТЕМА 13. ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА ИКОНОМИЧЕСКИ СМУЩЕНИЯ ПРИ ОТВОРЕНА ИКОНОМИКА		2	2	
13.1	Понятие за цикъл в икономиката			
13.2	Пренасяне на инфлация			
13.3	Безработицата в международен план			
13.4	Международно предаване на икономически цикли			
13.5	ТНК и предаване на икономически смущения			
13.6	Финансови канали за предаване на смущения			

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	БРОЙ	ПАЗ, ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа по избрана тема	1	15
1.2	Тест (с множествени отговори)	2	30
Общо за семестриален контрол:			45
2.	Сесиен контрол		
2.1.	Изпит	1	45
Общо за сесиен контрол:			45
Общо за всички форми на контрол:			90

IV. ЛИТЕРАТУРА:

Задължителна литература:

1. Маринов, Г. и др., Международен икономикс, Варна, Наука и икономка, 2013.

Допълнителна литература:

2. Гаргов, В. и др. Международен икономикс. Варна, Наука и икономика, 2010.
3. Димова, Р. Международни икономически отношения. София, Стопанство, 2011.
4. Маринов, В. Международно разделение на труда. София, Стопанство, 1996.
5. Сотирова, Е., Иванова, В. Световна икономика. София, Тракия-М, 2009.
6. Стойков Д. Теория на международната търговия. София, Отворено общество, 1996.
7. Krugman, P., Obstfeld, M., Melitz, M. International Economics: Theory and Policy. 9th ed. Pearson, 2011.
8. Salvatore, D. International Economics: Trade and Finance. 10th ed. Wiley, 2010.
9. Suranovic, S. International Trade: Theory and Policy. Irvington, N.Y.: Flatworld Knowledge, 2010.